

Notat

Norges miljø- og biovitenskapelige universitet
Fakultet for miljøvitenskap og naturforvaltning

Skogtiltaksfondet

Vår ref.

Deres ref.

Dato
19.12.23

NMBUtre – oppsummering av forprosjekt

NMBU har en lang historie knyttet til undervisning og forskning på tre. Dette omfatter hele verdikjeden fra skogressursene, virkeskvalitet og grunnleggende treteknologi, til produktutvikling, industrielle forhold, bruk av tre i bygg og uterom, samt i byutvikling. Det er en økende interesse og oppmerksomhet rundt bruk og utnyttelse av skog som, råstoff og byggemateriale. Det pågår også viktig forskning og utvikling rundt fremtidig utnyttelse av skogråstoff til nye produkter innen fiskeoppdrett, bioenergi og materialteknologi. Flere nasjonale FoU-miljøer har de senere årene styrket sin innsats på tre som materiale, og bruk av tre i store utbygginger og byggeprosjekter har de senere årene skutt fart. Det forventes også økende bruk av tre i årene som kommer, og det er politisk fokus på bruk av tre som virkemiddel i forhold til klima, miljø, bærekraft og offentlig forvaltning.

Den trerelaterte aktiviteten på NMBU er i dag spredt på flere fakulteter og er i begrenset grad koordinert og samordnet. NMBU som universitet har et viktig ubrukt mulighetsrom for å løfte samspillet og satsingen på tre og skogens ressurser. På bakgrunn av dette er det gjennomført et forprosjekt der hovedmålet har vært å belyse mulighetene og utvikle et beslutningsgrunnlag for opprettelse av et «senter» ved NMBU – med arbeidstittel *NMBUtre*.

I møter med ulike aktører i gjennomføringen av prosjektet ble det pekt på at tilgang på kompetanse er svært viktig – og vil bli enda viktigere framover: Det stilles stadig større krav til kompetanse som kan legge grunnlaget for en sterk konkurransekraft for trebaserte byggløsninger, både gjennom produksjon, prosjektering og byggfase, inkludert klima- og miljøaspekter i alle deler av et byggs livsfase – fra råstoff i skogen til bruks- og demonterings/avhendingsfase. I forprosjektet ble det derfor konkludert med at hovedfokuset til *NMBUtre* skal være å tilby og tilrettelegge for:

- Etter- og videreutdanning
- Studentinnovasjonsprosjekter og Masteroppgaver
- Kursaktivitet for spesifikke målgrupper
- Internships
- Ph.D.-prosjekt/Nærings-Ph.D.

- Utvikling av FOU-aktiviteter i samarbeid med bedrifter, klynger og andre forskningsinstitusjoner

I gjennomføringen vil det bli benyttet fagpersoner fra ulike fakultet ved NMBU, som har både forskning og undervisning i sine daglige oppgaver.

Følgende fokusområder ble pekt på som sentrale for NMBUtre:

- Bruk av tre i bygg – materialkunnskap og byggtekniske forhold
- Råstoff og bærekraftig skogbruk/avvirkning
- Produksjonsteknologi og logistikk for tremekanisk industri
- Industrielt trebyggeri i forhold til utførende/entreprenør
- Klima- og miljøkompetanse som grunnlag for prosess- og produktutvikling
- Bærekraftig materialbruk som del av plangrunnlag og planprosesser
- Sirkularitet, gjenbruk og ombruk av trematerialer
- Arkitektur og bruk av tre – både i inne- og uterom

Prosjektet ble støttet av Skogtiltaksfondet og Trefokus. Skogeierforbundet, Treteknisk og Treindustrien har bidratt med egeninnsats.

NMBUtre er nå etablert, og mer info er å finne her: [NMBUtre | NMBU](#)

Erik Trømborg
Seksjonsleder fornybar energi og skogvitenskap

Knut Magnar Sandland
Prosjektleder NMBUtre